

ДРУГО ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 38540/07
Мирјана БАУЦАЛ – Ђорђевић и Петар ЂОРЂЕВИЋ
против Србије

Европски суд за људска права (Друго одељење), на заседању већа 2. јула 2013. године у саставу:

Guido Raimondi, *председник*,
Danutė Jočienė,
Peer Lorenzen,
Dragoljub Popović,
Işıl Karakaş,
Nebojša Vučinić,
Paulo Pinto de Albuquerque, *судије*,
и Stanley Naismith, *секретар Одељења*,

У вези са горе наведеном представком поднетом 24. августа 2007. године,

У вези са запажањима које је поднела тужена Влада и запажањима која су у одговору поднели подносиоци представке,

После већања, доноси следећу одлуку:

ЧИЊЕНИЦЕ

1. Подносиоци представке, госпођа Мирјана Бауцал – Ђорђевић (у даљем тексту: „подносиатељка представке“) и господин Петар Ђорђевић (у даљем тексту: „други подносилац представке“), су српски држављани, рођени 1959. године, односно 1953. године и живе у Београду.
2. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник, господин С. Царић.

А. Околности предмета

3. Чињенице предмета, како су их странке изнеле, могу се сумирати на следећи начин.
4. Подносиоци представке су 15. јуна 2001. године поднели парничну тужбу у имовинском спору против другог приватног лица пред Трећим општинским судом у Београду. Трећи општински суд се 25. октобра 2001. године огласио месно ненадлежним да разматра тужбу и упутио предмет Другом општинском суду у Београду.
5. После враћања предмета на нижу инстанцу 2005. године, поступак је настављен пред Другим општинским судом до 1. јануара 2010. године.
6. Почев од 1. јануара 2010. године, после реформе правосуђа, поступак је настављен пред Првим основним судом у Београду.
7. Први основни суд је 23. маја 2011. године делимично пресудио у корист подносилаца представке. Исти суд је 27. јула 2011. године и 18. јануара 2012.

године издао решења којима исправља одређене грешке у пресуди од 23. маја 2011. године.

8. После жалбе подносилаца представке, Апелациони суд у Београду је 16. децембра 2011. године вратио предмет на нижу инстанцу ради додатног разматрања захтева подносилаца представке за привремену меру. Први основни суд је 12. јануара 2012. године издао допунску пресуду којом се прихвата захтев подносилаца представке за привремену меру.
9. Апелациони суд је 5. октобра 2012. године одбио жалбу подносилаца представке и потврдио пресуду Првог основног суда од 23. маја 2011. године.
10. Подносиоци представке су 27. децембра 2012. године уложили ревизију. Изгледа да се предмет тренутно налази пред Врховним касационом судом.

Б. Поступак ради пријатељског поравнања и релевантни чланци из новина

11. Дописом од 3. септембра 2008. године подносиоци представке су обавештени о одлуци Суда да њихов предмет проследи Влади. Обавештење о поступку после достављања представке прослеђено је подносиоцима заједно са дописом, укључујући и информацију да је природа свих преговора о пријатељским поравнањима строго поверљива.
12. Истог дана Суд је странкама доставио декларације које је Секретаријат припремио, са циљем пријатељског поравнања у предмету.
13. Суд је 17. октобра 2008. године и 24. новембра 2008. године примио декларације о пријатељском поравнању које су странке потписале.
14. У допису од 26. фебруара 2009. године подносиоци представке су навели да предложени износ није одговарајући. Подносиоци представке су 22. маја 2009. године обавестили Суд да повлаче декларацију о пријатељском поравнању и да сматрају да је износ који је Влада предложила у једностраној декларацији (који је исти као и износ предложен у декларацији о пријатељском поравнању) недовољан.
15. Локалне дневне новине „Глас јавности“ објавиле су 6. априла 2009. године чланак под насловом: „Скадар на Бојани“. У том чланку новинар је дао кратак резиме чињеница предмета и открио тачан износ који је предложио Секретаријат Суда ради обезбеђења пријатељског поравнања. Посебно је наведено да је други подносилац представке изјавио да „је Суд у Стразбуру казнио Србију са 4.900 евра, али да овај износ није исплаћен [другом подносиоцу представке].“
16. Дневне новине „Блиц“ су 1. јула 2009. године објавиле чланак под насловом „Чекају на стан већ 17 година“, у коме је новинар описао свој разговор са другим подносиоцем представке који је поново дао резиме чињеница предмета и навео да је „2007. године покренуо парницу код Суда у Стразбуру, који је казнио државу Србију са 4.900 евра због претеране дужине предмета Ђорђевић“.
17. Друге дневне новине „Таблод“ објавиле су 1. априла 2010. године чланак под насловом: „Квадратура до Стразбура“. У овом чланку новинар је дао резиме чињеница домаћег поступка подносилаца представке и навео, између осталог: „Славољуб Царић, заступник Србије пред Судом у Стразбуру, у поднеску од 6. октобра 2008. године признао је да су [подносиоци представке] претрпели штету због неактивности српског правосуђа, и понудио накнаду у износу од 4.900 евра.

Овај новац ће бити исплаћен из буџета пореских обвезника, наиме, заједнички од стране свих српских грађана.“

В. Остале релевантне чињенице

18. Уставни суд Републике Србије је 20. маја 2010. године утврдио повреду права подносилаца представке на суђење у разумном року у вези са предметним парничним поступком, досудио подносиоцима представке право на накнаду нематеријалне штете и наложио Првом основном суду у Београду да поступак убрза.

ПРИТУЖБЕ

19. Подносиоци представке су се жалили према члану 6 и 13. Конвенције због дужине парничног поступка у имовинском спору као и због непостојања делотворног домаћег правног лека с тим у вези.

ПРАВО

А. Аргументи странака

1. У вези са злоупотребом права на представку

20. Влада је 6. јула 2009. године обавестила Суд да је други подносилац представке за две локалне новине открио детаље процеса пријатељског поравнања у току (види ставове 15 и 16. у горњем тексту). Она је даље констатовала принцип поверљивости преговора о пријатељском поравнању, чија би повреда могла, у одређеним околностима, оправдати закључак да је представка недопуштена на основу злоупотребе права на представку.
21. Влада је 20. септембра 2009. године изнела да повлачи потписане декларације. Она је даље тврдила, позивајући се на релевантне новинске чланке (види ставове 15 – 17. у горњем тексту) да су подносиоци представке повредили правила поверљивости у вези са поступком пријатељског поравнања и позвала Суд да размотри ово питање.
22. Подносиоци представке су 31. децембра 2010. године признали да су прекршили правила поверљивости, али су тврдили да су то учинили ненамерно и незнајући. Они су такође изнели да је заступник „хипокрит, непрофесионалан и да је поступао у лошој намери“, и да „је злоупотребио свој положај представника“ и чије би поднеске „требало узимати са додатном пажњом“.
23. Влада је 7. марта 2011 . године поново потврдила своје ставове изнете 20. септембра 2009. године. Влада је даље изнела да су подносиоци представке користили увредљив језик у поднеску од 31. децембра 2010 . године и у том смислу позвала се на одлуку Суда у предмету *Di Salvo* (види *Di Salvo против Италије* (одлука), број 16098/05, 11. јануар 2007. године). Она је закључила да се те саме изјаве могу сматрати злоупотребом и позвала Суд да представку прогласи недопуштеном.

У вези са статусом жртве

24. Влада је 8. септембра 2010. године обавестила Суд да је 20. маја 2010. године Уставни суд утврдио повреду права подносилаца представке на суђење у разумном року у вези са предметним парничним поступком, досудивши подносиоцима представке право на накнаду нематеријалне штете и наложивши Првом основном суду у Београду да убрза предметни поступак. С обзиром на то, Влада је закључила да су подносиоци представке изгубили статус жртве.
25. Подносиоци представке су 31. децембра 2010. године оспорили делотворност овог правног средства. Они су посебно тврдили да су чекали на одлуку Уставног суда више од две године и да је предметни поступак још у току пред првостепеном инстанцом.
26. Влада је 15. марта 2011. године поново потврдила своје ставове изнете 8. септембра 2010. године и позвала Суд да представку прогласи недопуштеном због губитка статуса жртве.

Б. Оцена Суда

27. Суд подсећа да су, према члану 39. став 2. (члан 38. став 2.. пре 1. јуна 2010. године) Конвенције, преговори о пријатељском поравнању поверљиви. Правило 62 став 2. Пословника Суда прописује да се у парници не може позивати нити ослањати ни на једно писано или усмено саопштење нити на понуду или уступак у оквиру пријатељског поравнања. Ово правило је апсолутно и не дозвољава појединачну оцену колико се детаља може открити (види *Lesnina Veletrgovina d. o. o. против Бивше Југословенске Републике Македоније* (одлука), број 37619/04, 2. март 2010. године). Штавише, не може се искључити да би повреда принципа поверљивости могла, у одређеним околностима, оправдати закључак да је представка недопуштена на основу злоупотребе права на представку (виид, између осталог, *Hadrabová против Чешке Републике* (одлука), број 42165/02, 25. септембар 2007. године; *Роров против Молдавије*, (број 1), број 74153/01, став 48., 18. јануар 2005. године; и *Бењоцки и други против Србије* (одлука), бр. 5958/07, 6561/07, 8093/07 и 9162/07, 15. децембар 2009. године).
28. Ако се вратимо на предметни случај, Суд примећује да су о предлозима Секретаријата за пријатељско поравнање подносиоци представке говорили у јавности и штампи открили износе о којима је реч и иницијативе које су предузете. Даље се примећује да је из обавештења приложеног заједно са дописом Суда од 3. септембра 2008. године јасно да је природа свих преговора о пријатељским поравнањима строго поверљива. Подносиоци представке су, према томе, морали да поштују овај захтев. У сваком случају, они нису пружили никакво убедљиво оправдавање што то нису учинили. С обзиром на горе наведено, Суд сматра да такво понашање представља повреду правила поверљивости, што се такође може сматрати злоупотребом права на представку како је предвиђено чланом 34. Конвенције.

29. У светлу горе наведених запажања, Суд налази да је прикладно да представку одбаци, само на основу овога, у целини, у складу са чланом 35. ст. 3 и 4. Конвенције.

30. С обзиром на горе наведени закључак, Суд сматра да није неопходно да разматра друге аргументе о допуштености које је Влада изнела.

Из тих разлога, Суд једногласно

Проглашава представку недопуштеном.

Stanley Naismith

Секретар

Guido Raimondi

Председник